NIEUWSBRIEF

JANUARI 2026

Goedgelaarsd

Het regent hier al dagen. Ik heb nog nooit zo vaak m'n rubberen laarzen aangetrokken als nu. Een paar jaar geleden heb ik ze voor € 2 gekocht bij Ramsjburg, een kringloop in Middelburg, en het waren nog heuse 'Dunlop' laarzen ook!

Gisteren was ik op m'n 'Duunlopers' nog even bij de kolkende rivier, die toch wel razendsnel gestegen was. De hartslag van veel Mozambikanen versnelt dan; ze denken terug aan cycloon Idai, die zoveel mensenlevens heeft gekost en grote schade aangericht. Het regent nu, na een té lange droge tijd, weer té veel en een deel van de mais -en rijstplantjes staan zo té lang onder water. Bij de eerste regens dansen, springen en rennen de kinderen vaak in hun blootje door de zandweggetjes, die in riviertjes zijn veranderd. Heel grappig om te zien, maar foto's daarvan delen is uiteraard not done. Ik zal wat andere foto's met u delen: Terwijl het pijpenstelen regende, werden sommige dorpsgenoten even in het zonnetje gezet met een heuse chocoladeletter! U ziet hier in de Mozambikaanse 'Wall of Fame' van links naar rechts: Sérgio, António, Sila & Hale. Leuk om te zien hoe verrast ze waren met de eerste letter van hun naam in chocolade!

Dan ben ik de afgelopen maanden hier in Mozambique een paar prachtige bomen tegengekomen; de eerste wordt in de volksmond de 'lippenstiftboom' genoemd. Met de zaden kun je je lippen dus rood stiften, maar veelal worden de zaden gedroogd, gestampt en vervolgens als een specerij gebruikt bij het bereiden van eten.

De volgende boom is de roze trompetboom. Voor ons Nederlanders, die hun ogen zo vaak kunnen laven aan prachtige bloemen en hun schakering van kleuren, is deze misschien niet gelijk zo héél opzienbarend. In een droog kustgebied echter vol zand, stof en dorheid trek je toch wel even je 'Duunlopers' uit van verwondering bij het zien van deze kleurenpracht.

De derde boom is een afgehakte palmboom, waar een rieten mutsje op is gezet en er hangt een fles aan waar de palmwijn langzaam insijpelt. Over drie bomen bestaan een aantal verhalen. Onlangs las ik zo'n treffend verhaal nog eens terug; over drie manieren hoe je met verdriet en verlies om kunt gaan -zie internet- .

Op zevenmijlslaarzen neem ik u nog even mee langs een paar gebeurtenissen van de afgelopen tijd. In een boekhandel in de stad had ik een boekje gekocht 'Sara en haar geheim'. Het gaat over seksueel misbruik en is geschreven door een Mozambikaanse psychologe. Het rood, geel & groen van een stoplicht voor 'stop, kijk uit & rijden' waren gebruikt voor de verschillende lichaamsdelen. Online bestelde ik een speelgoedstoplicht met echte lampjes. De poppetjes van het lichaam van een jongen en een meisje werden op A3 vergroot en het verhaal van Sara versimpelde ik enigszins om het in de stamtaal te kunnen vertellen. Ook dan is het nog een hele klus, maar erg leuk en leerzaam om met enkele dorpsgenoten te doen en gelijk zo hun visie op het verhaal te horen!

Met regelmaat geef ik Sena leeslessen op de middelbare school waarbij ik, naast het lezen, ook een ander thema bespreek. Deze keer dus 'seksueel misbruik'. Een beetje spannend vond ik het wel. Het is vaak zo'n zooitje ongeregeld op school en het klaslokaal bestaat uit een stuk gescheurd zeil en een paar houten palen, maar zelden was het zó stil als tijdens het verhaal van Sara! Stoplichten hebben we hier niet in Lamego, dus ik legde voor de zekerheid eerst uit waarom er op sommige plaatsen stoplichten staan en wat de betekenis van de verschillende kleuren is. Vervolgens benoemden we de lichaamsdelen op de jongens -en meisjesplaat die je al dan niet aan mag raken en bij welke je uit moet kijken. Voor sommige leerlingen was dit compleet nieuw, maar ook een gewaarschuwde Mozambikaanse tiener geldt voor twee! Niet bepaald iets om aan je laars te lappen..

In diverse nieuwsbrieven heeft u kunnen lezen over de Sena boekjes en de bush-bike-bieb. Het lezen in de stamtaal bevordert écht de leesvaardigheid en het plezier. Ook geeft het de mensen zelfvertrouwen en worden ze erdoor in hun identiteit bevestigd. Heel cruciaal! Momenteel ben ik bezig om van de Sena leesboekjes luisterboekjes te maken. Studenten van de lerarenopleiding die goed kunnen voorlezen, spreken de boekjes in. Vervolgens zijn ze te vinden in een digitale bibliotheek genaamd 'Bloom', waar in een paar honderd talen boeken te vinden zijn die gemeenschappen helpen hun eigen leesmateriaal te creëren en te vertalen. Internet kost echter geld, dus mijn wens is om de boekjes te verdelen over een paar niet te 'zware' apps die gedownload kunnen worden. Mogelijk helpt een Keniaanse collega me hierbij, maar mocht u uw hand voor zoiets niet omdraaien, dan houd ik me aanbevolen 😊.

En dan last but not least: Het afstuderen van de derdejaars studenten van de lerarenopleiding waar ik heel graag bij wilde zijn. Een paar van deze studenten hebben we de afgelopen drie jaar gesponsord en met sommigen heb ik leuk kontakt. De dubbele staaroperatie van begin november in Nederland is geslaagd (ondanks dat het nog een beetje tobben blijft met m'n ogen) en zo kon ik begin december terugvliegen naar Mozambique en het afstuderen bijwonen! Het was droog die dag, dus kon ik gelukkig m'n rubberen laarzen verwisselen voor een meer fleurige schoen. Ook een gescoord tweedehandsje..

Groet,

Ondersteuning is mogelijk door een gift over te maken naar AIM International, bankrekeningnr. NL91 RABO 0155 6577 12 o.v.v. 'ondersteuning Léonie'. Uw gift is fiscaal aftrekbaar.

THUISFRONTCOMMISSIE:
Willeke de Pagter (voorz.) pagte056@planet.nl
Wilma Boone (secr.) wilmaboone@outlook.com
Aart (penm.) en Lenny Prinsen
Petra Schot

www.leoniedieleman.wordpress.com
leonie.dieleman@outlook.com